

”Liikennelääketieteen pitäisi olla osa lääkärikoulutusta ja lääketieteen tutkimusta”

Mikä sinusta olisi tullut jos et olisi valmistunut lääkäriksi? Unelma liikennelentäjän urasta kariutui lukion viimeisellä luokalla saatuihin silmälaseihin. Uralvintaan vaikutti äidin oveluus: hän lupasi skootterin, jos pääsisin lääketieteelliseen tiedekuntaan. Nyt haikuisin tekniseen korkeakouluun auto- ja kuljetustekniikkalinjalle tai leikkautaisin ajoissa pienen taittovirheeni kelvatakseni Finnairille.

Kuka oli paras tai mieleenpainuvinkin opettajasi? Olavi Erätkö, huippuälykäs persoonallinen ja monilahjakas esimieheni ajalta, jolloin tein hänen johtamassaan anatomian laitoksessa väitöskirjani sarveiskalvon hermotuksesta professori Arto Palkaman johdolla.

Silmätaudit vai liikennelääketiede? Silmätaudit on ammatti, liikennelääketiede ammattimainen harrastus. Unelmoin mahdollisuudesta, että tilanne kääntyisi toisin päin. Panoksestani olisi silloin enemmän hyötyä Suomelle, koska liikennelääketieteen osaajia on liian vähän.

Koulutetaanko liikennelääketieteen osaajia tarpeeksi? Koulutetaanko? Koulutusta ei käytännössä ole. Liikennelääketieteen pitäisi olla osa lääkärikoulutusta ja lääketieteen tutkimusta. Kun näin ei ole, alan osaaminen, kaikki näyttöön perustuva tieto ja jopa EU:n direktiiviyöskentely on vaatimattomaa ja siten altista ulkopuolisille vaikutteille. Tällä on merkittävä vaikutus sekä ihmisten terveydelle että liikenneturvallisuudelle.

Soveltavan silmälääketieteen professori, LKT **Timo Tervo** on saanut tänä vuonna VIA-palkinnon liikennelääketieteen ja -turvallisuuden hyväksi tehdystä työstä sekä kansainvälisen oftalmologian alan ARVO Silver Medallion -palkinnon.

Rattijuoppo liikenteessä? Merkittävä kesto-ongelma, jonka takana on usein myös sairaus: alkoholismi. Yli puolet ylinopeuskuolonkolareista on rattijuoppojen ajamia. Promillerajan vireillä oleva pudotus on enemmän signaali kuin todellinen vaikutus. Toivottavasti siitä ei koidu yhteiskunnallisia haittoja esimerkiksi nuorten työllistymisessä. Sairaudet ja lääkäreiden määräämät kolmiolääkkeet ja huumekorvaushoidot heikentävät ajokykyä usein enemmän kuin 0,2–0,5 promillea etyylialkoholia veressä.

Miten (silmä)lääkäri voi edistää liikenneturvallisuutta? Tutkimus, koulutus ja aktiivinen toiminta oman osaamisen puitteissa on jokaisen lääkärin mahdollisuus. Kuulun lisäksi Suomen liikennelääketieteen yhdistyksen ja Liikenneturvan hallitukseen ja Uudenmaan liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntaan sen lääkärijäsenenä.

Mitkä ovat liikennelääketieteen tulevaisuuden haasteet? Tarvitsemme liikennelääketieteen opettajan ja tutkijan viran kaikkiin lääketieteellisiin tiedekuntiin.

Sen lisäksi tarvitaan ajoterveyden arviointiyksiköitä, joissa voitaisiin yhdistää liikennelääketieteen osaaminen sekä oman tiedekunnan sisällä että sen ulkopuolella muiden tiedekuntien (esimerkiksi psykologia, Aalto-yliopisto) ja palveluyksiköiden kanssa (esimerkiksi Työterveyslaitos). Tätä on eduskunnan liikennevaliokunta jo kahdesti ehdottanut ja asiaa kyllä pohditaan eri ministeriöissä.

Mikä on paras saamasi neuvo? Yleensä sen antaa vaimoni ja se on aina sama: ole hiljaa ja kuuntele muita! Pyrkii unohtumaan.

Minkä kirjan luit viimeksi? Menossa on kenraali Sakari Sime-liuksen muistelmat. Tätä ennen on mennyt muita kenraaleja ja Mannerheim-sarja sekä kevyempänä Flyget 657 från Hong Kong.

Kuinka rentoudut? Vietän vapaa-ajat joko Dragsfjärdin Holman tilalla, Rymättylän huvilalla tai Calahondassa Espanjassa ja harastan oopperamusiiikkia. Rentoutumispuoli sujuu aina vain paremmin.

ANNE PITKÄRANTA